

Op jacht naar Walvissen en Noorderlicht in Noorwegen

Boottrip met de Antigua van 11 t/m 19 november 2024

Maandag 11-11

Op onze laatste trip naar Spitsbergen maakten wij, vogelmaatje Marcel en ik, kennis met Serge, de kapitein van de Antigua. Dit schip is een omgebouwd vissersvaartuig en bevaart nu de wereldzeeën als barkentijn dwz 2 masten langsetuigd en 1 mast dwarsgetuigd. Deze Serge vertelde toen dat hij in het najaar vaak naar het fjordengebied in het noorden van Noorwegen voer omdat daar in het staartje van de herfst, veel orca's en bultruggen op haring gingen jagen. Die haring trekt rond genoemde tijd voor de kust en deels door de fjorden van Noorwegen in de richting van de Barentssee. De orca's en bultruggen verzamelen zich hier in die tijd om een harinkje mee te pikken en dat verklaart de grote concentratie van die zeereuzen. Om een beetje aan te geven waar het gebied ligt mag bijgaand kaartje dienen. Tromsø ligt op

het kaartje helemaal linksonder en Skjervøy rechtsboven. In het fjordengebied tussen die beide plaatsen in heeft het navolgende zich afgespeeld. De reis begon de 11e van de 11e op een redelijk tijdstip. De vlucht naar Oslo, waar we een transfer naar Tromsø zouden hebben stond gepland voor 10.40h. We waren na de security ruim op tijd bij de gate maar kort voor vertrek stond er ineens een ander gatenummer op het infobord dus dat

werd min of meer rennen naar B17 ipv C12. Niet elke passagier was dat blijkbaar opgevallen want we vertrokken daarna een half uur later omdat 6 mensen niet op kwamen dagen. De vlucht naar Oslo verliep vlotjes maar die lijn werd op de luchthaven niet doorgezet. We moesten hier nl opnieuw door de security en er werd niets aan het toeval overgelaten. Alles moest uitgepakt en geopend worden en met drugsverklikkers werd er her en der op je lijf naar drugsresten gezocht. Wat een gedoe. Uiteindelijk vertrokken we dan toch om 14.45h naar onze eindbestemming waar we om ca 17.00h landden. Onderweg zagen we het landschap langzaam witter worden maar ook donkerder want Tromsø ligt een flink stuk boven de poolcirkel en de periode van daglicht duurt er maar enkele uren. Nadat we onze bagage van de band hadden geplukt zijn we met een shuttlebus naar het centrum van de stad gereden waar we werden afgezet in de buurt van ons hotel, het Thon Tromsø hotel. Het inchecken verliep er vlotjes en daarna hebben we de goede aankomst eerst maar eens gevierd met een meegebrachte kleine alcoholische versnapering. Die verpakken we altijd in een legerveldfles en gaat gewoon mee als ruimbagage. Vervolgens gingen we op zoek naar een restaurantje en vonden er uiteindelijk een waar je niet vooraf hoefde te reserveren. We namen elk een kabeljauwschotel met voor Marcel een 3/4 liter biertje en voor mij een glas wijn. De kosten hiervan waren resp. 23 en 17 euro. Te geef toch? Nee, voor een goedkope vakantie hoef je niet naar Noorwegen te gaan. Daarna vonden we het welletjes dus terug naar ons hotel, tandjes poetsen en naar bed.

Dinsdag 12-11

Marcel staat er meestal al weer vroeg naast maar ik rek het altijd een beetje. Uiteindelijk zaten we rond 7.30h aan het ontbijt en dat was weer een feestje. Warm afgebakken brood, zalm, eitjes, gebakken spek en aardappeltjes, worstjes, cakejes en fruit. Marcel gaat meer op de kwarktoer maar allebei zijn we prima aan onze trekken gekomen. Onze spullen konden we daarna opslaan in een apart kamertje want om 10 uur moeten we van de kamer zijn en we zijn pas om 18 uur welkom op de Antigua. We moeten ons daarom een dagje vermaken en dat hebben we gedaan door een bezoek te brengen aan het Poolaquarium en het Poolmuseum. In het Poolaquarium waren we mooi op tijd voor het voeren van de baardrobber die hier verblijf houden en

in een groot bassin zwommen noordelijke vissoorten als kabeljauw, pollak, tong, tarbot enz. In een filmzaaltje hebben we daarna nog genoten van wat filmpjes over Spitsbergen en het noorderlicht. Die werden vertoond op een groot cirkelvormig scherm, erg fraai. Daarna zijn we langs de haven en langs de aangemeerde Antigua naar de andere kant van Tromsø gewandeld waar we het Poolmuseum hebben bezocht. Alles staat hier in het teken van de expedities van Fridtjof Nansen en Roald Amundsen naar de noord- en zuidpool. Ook de walvisjacht en de overwintering van Willem Barentsz op Nova Zembla komen ruim aan bod. Eens te meer bleek weer eens de kwalijke rol die de Hollanders in die tijd gespeeld hebben op het vlak van uitroeiing van de noordelijk fauna. Dat bleef ook niet beperkt tot de walvissen. Er stonden replica's van vallen om IJsberen en Poolvossen te doden voor hun vacht en er werd uiteraard ook driftig op los geknuppeld voor de vacht van vooral jonge zeehonden. Onze gewezen minister-president Rutte bejubelde dat als VOC ondernemerschap! Hierna teruglopend zijn we een koffiehuis ingedoken waar we ons tegoed hebben gedaan aan een lekker gebakje met thee/koffie. De uurtjes die ons restten voordat we welkom waren op de Antigua hebben we daarna gedood met bezoekjes aan een soort warenhuizen waar overal opgezette elanden, ijsberen, muskusossen, poolvossen en rendieren "genoten" van een eeuwige voortzetting van hun fysieke vorm. Staand naast een eland zie je pas hoe groot die beesten zijn. Vlak bij de haven maakte

ik ook nog wat plaatjes van drieteenmeeuwen die hier op allerlei uitsteeksels en vensterbanken hun nest hebben gebouwd. Tegen vijven zijn we daarna teruggewandeld naar ons hotel waar we onze koffers ophaalden. Jaap, een van de begeleiders op deze trip, vergezelde ons daarna naar de afgemeerde Antigua. De koffers werden door de crew naar onze hutten gebracht en bij het zien van ons onderkomen moesten we wel even slikken. De eerste keer dat we op de Antigua voeren hadden we een redelijk ruime hut maar nu lagen we wat verderop in de gang en daar was minder ruimte. Als de een zich aan- of uitkleedde

moest de ander maar even de gang op of in bed gaan liggen! Maar alles went. In de grote kajuit kregen we vervolgens wat verhaaltjes te horen over de gang van zaken in de komende dagen en daarna werd er een heerlijke pastamaaltijd geserveerd. Wijntje/biertje erbij, het grote genieten is begonnen. Na nog wat bijpraten ben ik rond tien naar bed gegaan om er vervolgens een half uur later weer uitgeroepen te worden. Noorderlicht! Door een gat in de wolken was het magische

verschijnsel schitterend te zien maar omdat het schip al los was van de kade en op weg was naar het noorden moesten de foto's genomen worden uit de hand zonder statief en met korte sluitertijden dus dat waren niet echt perfecte omstandigheden. Toch mochten we blij zijn met dat spektakel want het zou zich gedurende deze hele trip niet meer herhalen en de oorzaak was het weer. De daaropvolgende week zou het altijd zwaar bewolkt zijn dus dan kun je het noorderlicht wel vergeten. Toen ik voor de 2e keer mijn bed opzocht werd ik wel lekker in slaap gewiegd want het schip voer de

hele nacht door. De reden was een voorspelde zware storm en de kapitein wilde daarom op tijd diep in een rustige fjord aanmeren, maar nu eerst slapen.

Woensdag 13-11

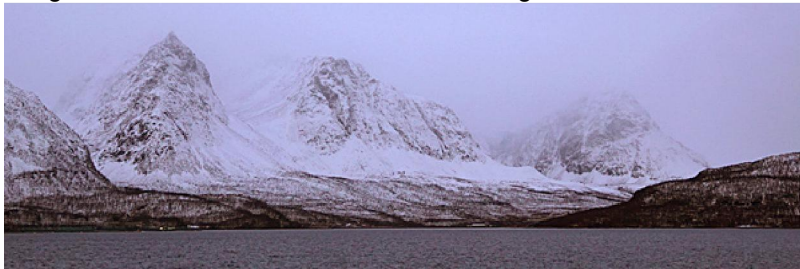
Toen we de volgende ochtend wakker werden lagen we aangemeerd aan een steiger in het plaatsje Manndalen. Na het ontbijt stond er voor de liefhebbers een wandeling naar een Sami museum op de kaart. Het was ruim 6 km heen en terug over glooiende wegen en ik vond het pittig. Mijn voeten laten het een beetje afweten maar op mijn eigen tempo redde ik het. Het museum was aardig. Het gaf een beeld van de Samicultuur die kan worden onderverdeeld in twee stromen: er zijn de vissers en de herders. De laatsten hoeden de rendierkuddes en de vissers, ja die vissen. Op weg er naar toe maakte ik bijgaand plaatje om een indruk te geven van het landschap. Terug op het schip heb ik twee interessante lezingen bijgewoond over het fotograferen van noorderlicht en de geologische geschiedenis van Noorwegen. De lezingen werden gegeven door Rolf, een Duitse expert op het gebied van de Samicultuur en Jaap, een soort wandelende encyclopedie en een zeer aimabel persoon. Toen was het al weer borreltijd en itt de Noorse prijzen, waren die aan boord heel redelijk. Althans als we los waren van de kade want aan de kade in Tromsø mocht er niet geconcurrereerd worden met de plaatselijke horeca.

Het diner bestond uit gepofte aardappels, heerlijke zalm, gemixte groenten en een lekker toetje. Daarna kregen we nog een filmpje te zien over een dame die zich had opgeworpen als voorvechtster van de Samicultuur. Ik vond het niet heel interessant. We kregen ook te horen dat we de daaropvolgende dag ook nog aan deze kade bleven liggen vanwege het slechte weer. Dat dat niet overdreven was bleek enkele dagen later toen er berichten doorkwamen van grote schade aan de kuststrook vanwege wateroverlast en storm van windkracht 11! In de beschutte fjord hebben we daar weinig van mee gekregen behalve dan van tijd tot tijd pittige regen/sneeuw buien. De weersverwachtingen voor de komende dagen zien er iets beter uit dus dat geeft hoop. Tot nu toe hebben we nog geen puntje van een walvisstaart gezien dus het blijft spannend.

Donderdag 14-11

Rond 7.00h was ik er uit en daarna eerst lekker ontbijten. Na het ontbijt zo rond 9.00h begint het een beetje licht te worden maar na de lunch zo rond een uur of twee, is het al weer bijna te donker om te fotograferen. Ondanks de voortdurende regen en sneeuwbuien met temperaturen van ca 3 graden

heb ik een wandeling langs het fjord gemaakt. Het is een zeer indrukwekkend landschap maar door het grauwe weer kwam dat niet helemaal tot z'n recht. Na de lunch van hotdogs, soep en rauwkost, kregen we van Rolf en Jaap lezingen te horen over walvissen en orca's en waarom

die twee soorten hier deze tijd van het jaar zo massaal (hoop ik) aanwezig zijn. Zoals ik al eerder aangaf is het geheim de haring. De twee soorten hebben ook elk hun eigen manier van vissen. De orca's drijven in een groepje de haringen naar de oppervlakte waarna ze met hun staarten op het water slaan om drukgolven te creëren die de haring verdooft. Daarna is het prijshappen. De bultruggen zwemmen rond een school haring en maken een bellenscherm die de school bijeen drijft en eenmaal aan de oppervlakte wordt de bek opengetrokken en worden er honderden haringen tegelijkertijd buit gemaakt. Omdat er over deze dag niet zo heel veel valt te vermelden neem ik de gelegenheid te baat om alvast wat te vertellen over de dieren die we hopen te zien. Dat zijn er drie te weten, orca, bultrug en gewone vinvis. De orca is een tandwalvis itt de andere twee want dat zijn beide baleinwalvissen. De orcaman kan bijna 10 meter worden maar het vrouwtje is aanzienlijk kleiner. De rugvin van de man kan 1,8 meter worden en staat fier rechtop, die van het vrouwtje moet het met de helft doen en is wat gebogen. Het mannetje kan tot 5,5 ton wegen. De bultrug is een stuk groter tot wel 14 meter. Bij de bultrug is juist het vrouwtje het grootst. Zij is ca 1,5 meter langer dan

manlief en kan ca 30 ton wegen. De bultrug heeft erg lange flippers en een klein "getrapt" rugvinnetje. Voor de rugvin zit een verhoginkje, een soort bocheltje en daaraan dankt het dier zijn naam. Dat bocheltje heeft de gewone vinvis niet en kan daaraan onderscheiden worden van de bultrug. De gewone vinvis is nog weer groter dan de bultrug. Het vrouwtje kan tot 27 meter worden met een gewicht tot 80 ton. Manlief moet het met veel minder doen: tot 5 meter korter en rond de 30 ton. Zo, deze uiteenzetting dient als smaakmakertje voor de komende avonturen en die komen! Maar dat is voor later. Terug nu naar de Antigua. Na de lezingen was er gelegenheid om in groepjes een rondleiding op het schip te krijgen. Dat is het voordeel van een klein schip. Met 32 betalende passagiers is alles kleinschalig en kun je dit soort dingen organiseren. Eerst de machinekamer. Er ligt een turbodiesel in van 320 pk met een verbruik op kruissnelheid van ca 24 liter per uur. Er is ook een generator die 220 V wisselspanning opwekt. Er staat een werkbank met gereedschappen want er gaat natuurlijk wel eens iets stuk. Daarna naar de brug. Er is natuurlijk radar, GPS navigatie, magnetisch en digitaal kompas, radio en een groot stuurwiel maar gestuurd werd er met een joystick zo groot als mijn vinger! Uiteraard is er ook een soort automatische piloot. Aan rangen en standen wordt er niet gedaan aan boord. Iedereen draagt wat lekker zit en iedereen loopt de hele dag de stuurhut in en uit en dat geldt ook voor de passagiers. Erg relaxed allemaal. Na deze rondleiding was het al weer tijd voor de warme hap en die bestond dit keer uit aardappelpuree, rode kool, hachee, rauwkost en een toetje. Wederom erg smakelijk. De kok Piet kenden we nog van ons vorige tripje. Boomlange man van weinig woorden maar een meester in zijn vak. We kregen ook te horen dat we vannacht om 4.00h losgooien om de volgende ochtend op tijd in het gebied te zijn waar het moet gebeuren. Iedereen is in hoge verwachting want morgen is de 5e dag van deze trip en de score is tot nu toe nul. We gaan het zien maar eerst lekker slapen.

Vrijdag 15-11

Even na zevenen stond ik naast m'n kooi en vroeger heeft geen zin want dan is het nog aardedonker buiten. Pas na het ontbijt wordt het wat lichter en toen we zo rond negenen aan dek kwamen waren we net gearriveerd in het gebied waar het moest gebeuren. Het weer was wat opgeknapt, het was nog wel bewolkt maar in ieder geval droog en er stond niet al te veel wind bij temperaturen boven nul. Er stond nog wel een hoge deining, een restant van de storm westelijk van ons en die maakte het wat ingewikkeld om te fotograferen. Eigenlijk had je beide handen nodig om je vast te houden maar die handen heb je ook nodig om plaatjes te maken dus dat vereiste wat improvisatie. De show begon met her en der meerdere blows zoals de condensatiewolken worden genoemd die gevormd worden bij de uitademing. Gaandeweg werden het er steeds meer en tegen een achtergrond van besneeuwde bergen ontvouwde zich een panorama waar ik in mijn stoutste dromen niet op had durven hopen.

Groepen van naar schatting minimaal twintig bultruggen stroopten met vertraagde bewegingen het gebied af en soms kwamen ze daarbij mooi dichtbij de boot. Ook de orca's waren volop aanwezig en bliezen letterlijk hun partijtje

mee. We waren er ook niet de enigen. Er waren snelle RIB's die achter de walvissen aangingen en

dat leidde onherroepelijk tot verstoring maar dat was toch niet echt te merken aan het gedrag van de reuzen. Er waren ook bootjes die vlak bij groepen bultruggen snorkelaars overboord zetten en die zag je dan inderdaad vlak bij de walvissen. Soms zaten er ook getagde bultruggen tussen. Die krijgen dan

een merk waardoor ze een tijdje zijn te volgen. Ook die "merkers" waren van de partij dus echt rustig was het er niet. De aantallen verbaasden zelfs onze beide gidsen aan boord. Er werden in dat gebied

altijd wel walvissen gezien maar die dag werden er naar hun mening records gebroken. Dat alles vastleggen was, om nog even in herhaling te vallen, echt wel een dingetje. Het schip rolde voortdurend en het licht hield niet over. De zon komt niet meer boven de horizon uit en we zijn omringd

door bergen en daarbij was het zwaar bewolkt. Ik fotografeerde met 1/400e sec sluitertijd maar dat brengt mee dat de filmgevoeligheid flink wordt opgeschroefd en dan komt er al gauw ruis in de opname. Al met al viel de kwaliteit achteraf nog best mee maar oordeel zelf lieve lezer. Die dag hebben we alle drie de mogelijke walvissoorten gezien waarbij de gewone vinvis het minst in aantal was. De foto hierboven laat mooi de zgn "neusvleugels" van de bultrug zien. De baleinwalvissen hebben twee ademgaten en de tandwalvissen slechts een. Ik heb het ook nog niet over de vogels gehad. We

zagen grote en kleine mantelmeeuwen, drieteenmeeuwen, storm- en zilvermeeuwen, eidereenden, kleine alken, ijseenden, wilde eenden en 4 zeearenden. Aan de wal hadden we al bonte kraaien, huismussen, glanskoppen, kool- en pimpelmezen, ekster en gaai. Ik had ze nog niet vernoemd omdat het zwaartepunt van deze trip toch gevormd wordt door de zeereuzen. Na 14.00h was het licht zoda-

danig verminderd dat fotograferen eigenlijk geen zin meer had maar de oogst van plaatjes op deze dag was al veel meer als waarop ik had durven hopen. Als laatste plaatjes van deze superzondag wil ik nog even het verschil laten zien tussen de rugvin van de bultrug en de gewone vinvis. Bij die laatste

loopt de rugvin soepel op en helt wat naar achteren terwijl er bij de bultrug een klein bocheltje voor het vinnetje zit. Er heerste na deze dag een soort van euforische stemming aan boord. Het doel van de reis was al gehaald: we hadden het noorderlicht gezien al was het maar kort en we hadden de drie walvissoorten op beeld. Missie geslaagd. We hebben ons daarna op een lekkere borrel getraceerd en de kok liet zich ook weer van zijn beste kant zien. Champignonsoep, malse biefstuk, gebakken aardappeltjes en gemengde groenten. 's Avonds gaf Jaap nog een interessante lezing over de evolutie van walvissen. Erg interessant. Er blijkt ook een mogelijkheid te zijn om bultruggen waarvan je de staart hebt gefotografeerd, te volgen. Die staart is een soort unieke vingerafdruk. Als je de foto upload naar de website www.hvalir.no dan krijg je een mailtje als "jouw" bultrug ergens anders opduikt. De nacht brachten we daarna door aan een steiger in de Reinfjord. (Rendierfjord)

Zaterdag 16-11

Na het ontbijt zijn we naar een gebied gevaren waar het wat rustiger was dan waar we een dag eerder waren. Tijdens de periode dat het licht genoeg was om te fotograferen hebben we weer veel

bultruggen en orca's gezien maar het vastleggen van die dieren werd een ramp. Het bleef gedurig sneeuwen/regenen en op den duur hou je de boel niet meer droog. Een natte frontlens maakt scherpe plaatjes onmogelijk en dat was jammer want we hadden enkele keren orca's die naast het schip opdoken. Het ging allemaal nogal snel en ik stond ook nog eens op de verkeerde plaats maar anderen hadden meer geluk en van hen hoop ik nog wat plaatjes te krijgen. Met wat kunst en vliegwerk heb ik toch nog wat foto's naar een acceptabele kwaliteit kunnen krijgen maar daar heeft meneer Photoshop me behoorlijk mee geholpen. Evengoed was het kicken ondanks de lichte frustratie: een orca langs de boot is een "once in a lifetime" ervaring. Af en toe doet een orca ook aan "spying". Het dier komt dan even rondkijken wat er boven water gebeurt. Mijn eigen foto daarvan was zeer matig vanwege het beroerde weer maar vriendin Audrey maakte een week later hetzelfde plaatje onder veel betere omstandigheden dus dat leen ik even. Op het middelste plaatje maakt een orca aanstalten om met zijn staart op het water te slaan als onderdeel van hun vangstechniek. Ze verdoven daarmee de haring. We zagen er ook nog een jan van gent op het water en een overvliegende zeearend met een prooi.

Rond lunchtijd waren de omstandigheden zodanig slecht dat fotograferen niet meer mogelijk was dus we zullen het vandaag voornamelijk moeten hebben van wat onze ogen gezien hebben. De lunch bestond uit taco's met guacamole en rauwkost. Na de lunch varen we in het donker naar Skjervøy waar we deze nacht aan de kade blijven liggen. Na het aanleggen is Marcel met een groep nog een natte wandeling gaan maken maar ik ben lekker droog aan boord gebleven en heb de middag besteed aan het wisselen van overvloedige foto's, het lezen van een boek over zeezoogdieren en het bijwerken van dit verslag. Het diner bestond deze dag uit bloemkoolsoep, risotto en kabeljauw in een soort tomatensaus en een lekker toetje. Wederom zeer smakelijk. Na de maaltijd kregen we nog een erg interessante lezing over orca's en bultruggen. We gaan straks een stuk wijzer tav die zeezoogdieren weer naar huis.

Zondag 17-11

Na het ontbijt werden de trossen losgegooid en voeren we de haven uit. We gaan nog één keer achter de walvissen aan maar ook deze dag hielp het weer niet echt mee. Het was nog steeds zwaar bewolkt en af en toe viel er lichte regen. Er stond bovendien een stevige bries dus het was zaak om ergens in de luwte een plekje te zoeken. Het schip slingerde soms ook alle kanten uit want we voeren op water

wat een open verbinding naar zee had met als resultaat een hoog oplopende deining met golven van een paar meter. In eerste instantie zagen we ver weg alleen wat blows van bultruggen en pas later in de ochtend kwamen we in water waar meerdere orca's en bultruggen zwommen. De orca's toonden vaak hun staarten en dat hadden we nog niet zo vaak gezien. Op de foto hieronder is mooi de kop van de voorste bultrug te zien. Door het weinig licht is de kwaliteit van de foto's niet echt geweldig maar

daar heb ik nou wel genoeg over gezeurd. Ik zal het er mee moeten doen. Tegen lunchtijd zat de daglichtperiode er al weer op dus op naar de warme hap. De pot schafte vandaag kip in een rode saus en groenten in een kerrysaus. Goede combinatie dus ging ik nog maar een keer. Buiten de al eerder genoemde meeuwen zag ik vandaag weer een zeearend, ijseenden, alken en een waarschijnlijke winterkleed grauwe franjepoot. Het beestje zat erg ver weg dus vandaar mijn slag om de arm. Ondertussen waren we op weg naar Havnes om aan te meren voor de nacht. Havnes ligt in de Lygnefjord en is een zeer oud handelscentrum. Opgravingen duiden er op dat de plaats al 6000 jaar geleden bestond. Na aankomst hebben we een soort museum bezocht met allerlei gebruiksvoorwerpen uit de oude tijd en er was ook een fotogalerij over de Sami in dat gebied.

Het diner van die avond werd gegeven in de vorm van een captain's dinner. De crew was smetteloos gekleed in wit overhemd met strikje en we werden bediend aan tafel. Kapitein Douwe hield een toespraakje en kok Piet gaf een toelichting op het lekkers dat ons te wachten stond. Daarna was er champagne en kon het feestje beginnen. We kregen zalm met een soort garnalencocktail als voorgerecht en daarna rendierbiefstuk met gepofte aardappels en een punt taart als toetje. Meer dan lekker. Na het diner is Marcel nog een tijd opgebleven in de hoop dat het zou opentrekken en dat we nog een keer van het noorderlicht konden genieten maar helaas, ook deze avond werd het niks.

Maandag 18-11

De ochtend begon voor de verandering eens droog met lichte bewolking en na het ontbijt hebben we

een korte wandeling gemaakt een stukje een berg op omdat er blijkbaar een aardig uitzichtpunt was. Dat bleek idd het geval en precies op tijd brak de zon even door het wolkendek maar zodanig dat alleen een besneeuwde hoge bergtop werd verlicht. Terug in het haventje heb ik nog wat plaatjes gemaakt van een stokvisdrogerij. In de fjord dreven eidereenden en middelste zaagbekken en in een lijsterbes zaten enkele noorse goudvinken. Het schip werd intussen zeilklaar gemaakt want deze dag

zouden we een stuk onder zeil gaan. Enkele bemanningsleden moesten daarvoor wat touwen lossen die de zeilen bij elkaar hielden en moesten daarvoor de mast in. Daarna werd losgegooid en werd koers gezet richting Tromsø want deze avond moeten we daar weer aan de kade liggen. Na een tijdje varen was de koers tav de windrichting zodanig dat er gezeild kon worden dus het grootzeil werd gehesen

en ook de kleinere zeilen aan de 4 ra's werden bijgezet. Met een paar knopen (zeemijlen) ging het vervolgens heel relaxed richting zuid. Onderweg zagen we nog een groep orca's van minimaal 5 stuks

maar een plaatje zat er niet meer in omdat het al weer te donker was. In de namiddag worden er nog 2 lezingen gegeven maar bij mij gaat het kaarsje langzaam uit. Tegen vieren ben ik mijn tas gaan inpakken want tegelijkertijd met Marcel is geen optie in onze inimini hut. Jaap hield daarna nog een soort recap over alles wat we deze reis gezien hadden en dat was een mooie afsluiting. Het eten daarna was weer uitstekend: linzensoep, varkensrollade, gepofte aardappels en rauwkost voor de vitamientjes. Na het eten heb ik de barrekening betaald en de foaienpot gespekt en toen zat het er toch echt op. Morgen moeten we rond 10 uur van boord zijn maar wel nog eerst ontbijten. Ik kan meer dan tevreden naar mijn bed gaan want ondanks het slechte weer zijn we 100% aan onze trekken gekomen. Ik heb veel meer gezien dan waar ik op gehoopt had en nu lekker slapen.

Dinsdag 19-11

Na een tikkeltje onrustige nacht door gerommel op de gang van vroeg vertrekkende Duitse passagiers hebben we na het ontbijt onze koffers op de gang gestald want die worden later door de bemanning naar de dekkajuit gebracht. We vliegen pas om 13.55h dus we moeten ons nog een paar uurtjes bezig houden. Er waren taxi's besteld voor vervoer naar de luchthaven maar wij hadden retourtickets voor de shuttlebus dus hebben we onze koffers gepakt en zijn richting centrum gelopen naar de bushalte. Bij aankomst kwam de bus al aanrijden en binnen 20 minuten stonden we op de luchthaven. We dachten gewoon aan de balie te kunnen inchecken maar de Noren hebben alles geautomatiseerd dus werden we verwezen naar een incheck automaat. Dat was even puzzelen maar we kwamen er toch uit op één dingetje na, er rolde maar één bagagelabel uit de printer. Een vriendelijke dame die we daarover benaderden toetste onze vluchtcode in en hup, daar kwam het 2e label. Die vluchtcode is heilig. Alle vlucht- en persoonsgegevens zitten daarin verpakt en gedurende de reis hebben we bijv. niet een keer onze paspoorten te hoeven laten zien. Nadat we daarna wederom grondig gecheckt werden door de security zochten we onze gate op en verkortten het wachten met koffie/thee en een lekker broodje zalm met ei. Mooi op tijd vertrokken we daarna richting Oslo waar we wederom een transfer hadden. Dat was deze keer een beetje spannend want we hadden maar een half uur overstaptijd. Die tijd hadden we ook helemaal nodig want het was een kleine km lopen naar de vertrekgate. Het voordeel was dat we meteen konden doorlopen het vliegtuig in en vrijwel meteen daarna vertrokken we. Netjes op tijd landden we 2 uur later op Schiphol en toen was het wederom even spannend vanwege de korte overstaptijd of onze koffers waren meegekomen. Dat bleek na een tijdje inderdaad het geval en toen we daarna in de grote hal een geschikte trein zochten moesten we ons ineens haasten want een rechtstreekse trein zou over enkele minuten vertrekken. Gauw inchecken dus en toen we op het goede perron stonden kwam de trein er al aan. Dat was echt maatwerk. In de trein heb ik alvast onze favoriete Meentchinese gebeld met de vraag of we rond half negen nog een maaltijd konden krijgen en dat bleek gelukkig het geval. Vanaf station Naarden-Bussum namen we een taxi en leverden thuis de koffers af. Meteen daarna door naar ons afscheidsdiner en dat was weer super. We vroegen om extra grote porties want we hadden wat te vieren en met een lekker glaasje was dit een perfect slot van een prachtige reis. Marcel bedankt en we zullen het er nog vaak over hebben. En als afsluiting nog het plaatje van de orca die even langzij kwam. De fotografe is Suzan en zij stond op het juiste moment op de juiste plaats. Op de allerlaatste pagina zet ik dan nog wat foto's die eerder geen plaats kregen.

